

การพัฒนาตำบลนมแม่ : ODOP ของ รพ.สต.พลงตาเยี่ยม

ในพื้นที่เขตรับผิดชอบ ของ รพ.สต.พลงตาเยี่ยม รับผิดชอบตำบลพลงตาเยี่ยม ซึ่งมีหมู่บ้านรับผิดชอบ 7 หมู่บ้าน จากการประชุมของคณะกรรมการ mini DHS ได้มีการคืนข้อมูลที่สำคัญเพื่อการจัดลำดับปัญหา สาธารณสุขในพื้นที่ คณะกรรมการฯ ได้เลือกประเด็น การพัฒนาตำบลนมแม่ มาเป็นประเด็น ODOP เนื่องจากในพื้นที่ พบปัญหาที่เกี่ยวกับงานอนามัยแม่และเด็ก หลากหลายด้าน เช่น อัตราการดื่มนมแม่ของทารก พบเพียง ร้อยละ 31.03 ในปี 2556 อัตราการฝากครรภ์ ครั้งแรกภายใน 12 สัปดาห์ พบเพียง ร้อยละ 54.05 อัตราการฝากครรภ์ ครบตามเกณฑ์ พบเพียง ร้อยละ 62.06 นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งปัญหาการตั้งครรภ์ ในหญิงอายุต่ำกว่า 20 ปี เป็นต้น สาเหตุของปัญหาหลักๆ เกิดจากการขาดการมีส่วนร่วมในระดับชุมชน ในการดูแลและแก้ไขปัญหา ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตำบลนมแม่ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบการจัดการปัญหาอนามัยแม่และเด็ก ผ่านโครงการตำบลนมแม่ 2) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีสุขภาพที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานพัฒนาตำบลนมแม่ ตามแนวทาง ODOP 3) เพื่อสร้างผลงานการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็ก ผ่านเกณฑ์ชี้วัด เช่น อัตราการดื่มนมแม่ของทารก นานมากกว่า 6 เดือน อัตราการฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ อัตราการฝากครรภ์ครบกำหนดตามเกณฑ์ ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการสมวัย และอัตราการตั้งครรภ์ของสตรีก่อนวัยอันควร เป็นต้น

การดำเนินงานตามประเด็น ODOP ของ รพ.สต.พลงตาเยี่ยม ได้มีการกำหนดกิจกรรมร่วมกันของ คณะกรรมการ ODOP : ตำบลนมแม่ โดยมีการจัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์ จัดทำแผนสุขภาพตำบลและ โครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสุขภาพตำบลและ อบต. การพัฒนาบุคลากร : ปราชญ์นมแม่ อสม.เชี่ยวชาญนมแม่ ยุวทูต/คิเจนีออยนมแม่ แกนนำหญิง ANC/PNC และสามี การประชาสัมพันธ์โครงการตำบลนมแม่ การสร้างความตระหนักให้หญิง ANC/PNC การรณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรการจัดหลักสูตรนมแม่ในโรงเรียนและ โรงเรียนสอนหลักสูตรนมแม่ให้นักเรียน การสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแล หญิงตั้งครรภ์ การติดตามการดื่มนมแม่ในชุมชน การสร้างศูนย์เรียนรู้/กองทุนนมแม่โดยชุมชน การส่งเสริมการกินนมแม่ในชุมชนโดยผู้นำชุมชน การส่งเสริมชมรมผู้สูงอายุ มีบทบาทในการดำเนินงานใน สพด. และสอนทำลูก ประคบ การพัฒนามาตรการทางสังคม สู่ นวัตกรรมเชิงกระบวนการ “ ท้องปลอดภัย ใส่ใจการฝากครรภ์ ” รวมทั้ง การจัดกิจกรรมจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาแนวทางในการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

ปราชญ์นมแม่

อสม.เชี่ยวชาญนมแม่

ยวทูต/ดีเจน้อยนมแม่

แกนนำหญิง ANC/PNC

การจัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์

การประชาสัมพันธ์โครงการ

การสร้างความตระหนักให้หญิง ANC/PNC

การรณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลหญิงตั้งครรภ์

การติดตามการดื่มนมแม่ในชุมชน

การสร้างศูนย์เรียนรู้/กองทุนแม่

การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ส่งเสริมการกินนมแม่ในชุมชน

การส่งเสริมชมรมผู้สูงอายุ มีบทบาท

หลักสูตรนมแม่ในโรงเรียน

ดีเจนมแม่ในโรงเรียน

ผลการดำเนินงาน พบว่า อัตราการดื่มนมแม่ของทารก ร้อยละ เพิ่มขึ้นเป็น 66.66 ในปี 2557 อัตราการฝากครรภ์ ครั้งแรกภายใน 12 สัปดาห์ ร้อยละ เพิ่มขึ้นเป็น 73.91 อัตราการฝากครรภ์ครบตามเกณฑ์ ร้อยละ เพิ่มขึ้นเป็น 75 ร้อยละของเด็กพัฒนาสมวัย ร้อยละ 99.73 เป็นต้น